

www.pwc.se

Rapportering lekmannarevisionen 2017

Värmdö kommuns bolags
lekmannarevisorer
april 2018

Peter Alm

Richard Vahul

pwc

Bakgrund

Lekmannarevisorns uppgift är att granska om bolagens verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredställande sätt och om bolagens interna kontroll är tillräcklig. Detta i enlighet med vad som stadgas i aktiebolagslagens (ABL) 10 kap.

Lekmannarevisorn ska inte avge någon revisionsberättelse utan en så kallad granskningsrapport per bolag, vilken ska överlämnas till respektive bolagsstämma.

Revisionsfråga och kontrollmål

Utifrån genomförd risk och väsentlighetsanalys och de krav ABL: ställer på lekmannarevisorns granskningsinsats önskar lekmannarevisionen ha svar på följande revisionsfråga:

Revisionsfråga

Bedriver bolagen en verksamhet i enlighet med bolagsordning, ägardirektiv och andra styrande dokument som Kommunfullmäktige beslutat om?

För att besvara revisionsfrågan har följande kontrollmål utarbetas:

Kontrollmål

Ägardirektiv, bolagsordningar, instruktioner om rapportering till styrelse, styrelsens arbetsordning, VD-instruktioner etc. finns, är aktuella och konvergerar i tillämpliga fall med gällande lagstiftning.

Avgränsning och förtydliganden

Granskningen avgränsas till tidigare nämnda revisionsfråga och kontrollmål.

Granskning av bolagens interna kontroll är en gemensam punkt mellan lekmannarevisorn och den lagstadgade revisionen. Här kommer lekmannarevisorns sakkunniga biträde att ta del av den auktoriserade revisorns granskning av intern kontroll i samband med förvaltningsrevision av bolagen. Den auktoriserade revisorns bedömning av bolagens interna kontroll kommer biläggas sakkunnigs gransknings-PM.

Granskningsresultat och bedömningar

- Styrprinciper för Värmdö kommuns bolag
- KIVAB
- VärmdöBostäder AB
- Värmdö Hamnar AB
- Gustavsbergbadet AB
- Gustavsbergs Porslinsmuseum AB

Styrprinciper för Värmdö kommuns bolag

Ägarpolicy och generella ägardirektiv för de kommunala bolagen (KF 2017-03-29 § 71, årsstämma för respektive bolag 2017-06-01)

- Syftet med ägarpolicy för de kommunala bolagen är att fastställa ramarna för styrningen av de kommunala bolagen och förtydliga rollen mellan kommunen som ägare och bolagen. De generella ägardirektiven gäller för alla bolag och ska beslutas på kommunfullmäktige och överlämnas via ombud till bolagsstämman för antagande. Direktiven som antas på bolagsstämman är bindande för bolaget och dess ledning.
- Respektive bolags bolagsordning:
 - Bolagsordningen lägger grunden för bolagets existens. I den anges vad bolaget ska ägna sig åt, dvs. föremålet för bolagets verksamhet, det kommunala ändamålet och ett antal grundläggande regler för aktiekapital, styrelsesammansättning, räkenskapsår och vilka ärenden som ska förekomma på ordinarie stämma. Bolagsordningen beslutas av kommunfullmäktige och antas av respektive bolags bolagsstämma.
- Respektive bolags ägardirektiv
 - De särskilda ägardirektiven är individuella för respektive bolag och anger riktning, ramar och mål för det specifika bolaget med utgångspunkt från det kommunala ändamålet. Dessa ska beslutas av kommunfullmäktige och överlämnas via ombud till bolagsstämman för antagande. Direktiven som antas på bolagsstämman är bindande för bolaget och dess ledning. Syftet med ägardirektiven är att ge övergripande strategiska riktlinjer till bolagets ledning. Utarbetande av och beslut om ägardirektiv för delägda bolag sker tillsammans med övriga ägare. Ägardirektiven är strukturerade på likartat sätt för samtliga bolag.

KIVAB – styrande och stödjande dokument

Vi har tagit del av följande styrande och stödjande dokument:

- Bolagsordningen - från 2014-06-16
- Ägardirektiv (KF 2017-03-29 §71, bolagstämman 2017-06-01)
- Styrelsens arbetsordning (beslutad styrelsen 2017-03-21)
- VD-instruktion (beslutad av styrelsen 2015-06-02)
 - Ekonomisk rapportinstruktion (till VD) (beslutad av styrelsen 2015-05-07)
 - Rutin för VD-brev (beslutad av styrelsen 2015-11-02)
 - Riktlinjer för ekonomisk rapportering för dotterbolag i KIVAB-koncernen (beslutad av styrelsen)

KIVAB – styrande och stödande dokument – bedömning

Efter genomgång av bolagets styrande och stödande dokument gör vi följande bedömning:

- Bolagsordningen bedöms uppfylla gällande lagkrav (både kommunallagen och ABL).
- Ägardirektiven förtydligar det kommunala ändamålet i bolagsordningen i enlighet med Ägarpolicyen.
- Styrelsens arbetsordning, VD instruktion och övriga instruktioner kring ekonomisk rapportering i bolaget och dotterbolagen finns och bedöms vara aktuella.
- Vi vill uppmärksamma läsaren på att aktiebolagslagens regler avseende styrelsens arbetsordning och VD-instruktioner förändrats under de senaste åren. Det är inte längre obligatoriskt för icke publika bolag att ha skriftliga VD-instruktioner och ej heller obligatoriskt för styrelsen i ett icke publikt bolag för styrelsen att årligen anta skriftliga instruktioner (ABL 8 kap §§ 46a-46b). Det är dock förenlig med god sed att dessa dokument finns på plats och är antagna av styrelsen i bolag av publik karaktär – vilket ett kommunalt ägt bolag får anses utgöra.

KIVAB – svar på revisionsfrågan och bedömning av intern kontroll

- Enligt dokumentet *ägarpolicy och generella ägardirektiv för de kommunala bolagen* ska bolaget i förvaltningsberättelsen årligen redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av ändamålet med bolagets verksamhet enligt bolagsordningen och uppfyllandet av ägardirektiven.
- Återrapportering av ägardirektiven sker i årsredovisningens förvaltningsberättelse.

Svar på revisionsfrågan:

- I vår översiktliga granskning finns det inga indikationer på att bolaget inte, i allt väsentligt, skulle bedriva en verksamhet i enlighet med bolagsordning, ägardirektiv och andra styrande dokument som Kommunfullmäktige beslutat om.

Bedömning av intern kontroll:

- Den auktoriserade revisorns bedömning av bolagets interna kontroll är att den är tillräcklig – inga anmärkningar kommer riktas i revisionsberättelsen.

VärmdöBostäder AB – styrande och stödjande dokument

Vi har tagit del av följande styrande och stödjande dokument:

- Bolagsordningen (KF 2015-09-30 § 172, bolagsstämman 2015-12-01)
- Ägardirektiv (KF 2015-04-29 §88)
- Styrelsens arbetsordning (beslutad styrelsen 2016-02-04 §11)
- VD-instruktion (beslutad styrelsen 2016-02-04 §10)
- Aktieägaravtal (beslutat av kommunfullmäktige 2015-09-30 § 172, undertecknat avtal den 2015-12-01)

VärmdöBostäder AB – styrande och stödande dokument – bedömning

Efter genomgång av bolagets styrande och stödande dokument gör vi följande bedömning:

- Bolagsordningen bedöms uppfylla gällande lagkrav (både kommunallagen, ABL och Allvill-lagen).
- Ägardirektiven förtydligar det kommunala ändamålet i bolagsordningen i enlighet med Ägarpolicy. Dokumentet bedöms vara aktuellt.
- Styrelsens arbetsordning, VD instruktion bedöms vara aktuella.
 - Vi vill uppmärksamma läsaren på att aktiebolagslagens regler avseende styrelsens arbetsordning och VD-instruktioner förändrats under de senaste åren. Det är inte längre obligatoriskt för icke publika bolag att ha skriftliga VD-instruktioner och ej heller obligatoriskt för styrelsen i ett icke publikt bolag för styrelsen att årligen anta skriftliga instruktioner (ABL 8 kap §§ 46a-46b). Det är dock förenlig med god sed att dessa dokument finns på plats och är antagna av styrelsen i bolag av publik karaktär – vilket ett kommunalt ägt bolag får anses utgöra.
- Enligt Ägarpolicy 5.2.5, bör för de bolag som ägs av annan än enbart KIVAB finnas upprättade konsortial- eller aktieägaravtal. Vi bedömer, utifrån det aktieägaravtal som erhållits, att reglerna i Ägarpolicy efterlevs på denna punkt.

VärmdöBostäder AB – svar på revisionsfrågan och bedömning av intern kontroll

- Enligt ägardirektivet ska bolaget i förvaltningsberättelsen årligen redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av ändamålet med bolagets verksamhet enligt bolagsordningen och uppfyllandet av ägardirektiven.
 - Åtterrapporering av ägardirektiven kopplande till de ekonomiska direktiven sker i årsredovisningens förvaltningsberättelse. Vi bedömer att målen har uppfyllts för 2017.

Svar på revisionsfrågan:

I vår översiktliga granskning finns det inga indikationer på att bolaget inte, i allt väsentligt, skulle bedriva en verksamhet i enlighet med bolagsordning, ägardirektiv och andra styrande dokument som Kommunfullmäktige beslutat om.

Bedömning av intern kontroll:

- Den auktoriserade revisorns bedömning av bolagets interna kontroll är att den är tillräcklig – inga anmärkningar kommer riktas i revisionsberättelsen.

Värmdö Hamnar AB – styrande och stödjande dokument

Vi har tagit del av följande styrande och stödjande dokument:

- Bolagsordningen (KF 2015-06-17 § 137, bolagstämma 2015-08-28 § 7)
- Ägardirektiv (KF 2017-03-29, bolagstämman 2017-06-01)
- Styrelsens arbetsordning (beslutad styrelsen 2017-02-17)
- VD-instruktion (beslutad styrelsen 2017-02-17)

Värmdö Hamnar AB – styrande och stödjande dokument – bedömning

Efter genomgång av bolagets styrande och stödjande dokument gör vi följande bedömning:

- Bolagsordningen bedöms uppfylla gällande lagkrav (både kommunallagen och ABL).
- Ägardirektiven förtydligar det kommunala ändamålet i bolagsordningen i enlighet med Ägarpolicyn. Dokumentet bedöms vara aktuellt.
- Styrelsens arbetsordning, VD instruktion bedöms vara aktuella.
 - Vi vill uppmärksamma läsaren på att aktiebolagslagens regler avseende styrelsens arbetsordning och VD-instruktioner förändrats under de senaste åren. Det är inte längre obligatoriskt för icke publika bolag att ha skriftliga VD-instruktioner och ej heller obligatoriskt för styrelsen i ett icke publikt bolag för styrelsen att årligen anta skriftliga instruktioner (ABL 8 kap §§ 46a-46b). Det är dock förenlig med god sed att dessa dokument finns på plats och är antagna av styrelsen i bolag av publik karaktär – vilket ett kommunalt ägt bolag får anses utgöra.

Värmdö Hamnar AB – svar på revisionsfrågan och bedömning av intern kontroll

- Enligt ägardirektivet ska bolaget i förvaltningsberättelsen årligen redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av ändamålet med bolagets verksamhet enligt bolagsordningen och uppfyllandet av ägardirektiven.
- Åtterrapporering av ägardirektiven kopplande till de ekonomiska direktiven sker i årsredovisningens förvaltningsberättelse. Vi bedömer att målen har uppfyllts för 2017. Bolaget gör även själva en bedömning, i förvaltningsberättelsen, att verksamheten bedrivits i enlighet med gällande ägardirektiv.

Svar på revisionsfrågan:

- I vår översiktliga granskning finns det inga indikationer på att bolaget inte, i allt väsentligt, skulle bedriva en verksamhet i enlighet med bolagsordning, ägardirektiv och andra styrande dokument som Kommunfullmäktige beslutat om.

Bedömning av intern kontroll:

- Den auktoriserade revisorns bedömning av bolagets interna kontroll är att den är tillräcklig – inga anmärkningar kommer riktas i revisionsberättelsen.

Gustavsbergbadet AB – styrande och stödjande dokument

Vi har tagit del av följande styrande och stödjande dokument:

- Bolagsordningen (bolagstämma 2014-08-06)
- Ägardirektiv (KF 2017-03-29, bolagstämman 2017-06-01)
- Styrelsens arbetsordning (beslutad styrelsen 2016-12-14, §8)
- VD-instruktion (beslutad styrelsen 2016-12-14)

Gustavsbergbadet AB – styrande och stödjande dokument – bedömning

Efter genomgång av bolagets styrande och stödjande dokument gör vi följande bedömning:

- Bolagsordningen bedöms uppfylla gällande lagkrav (både kommunallagen och ABL).
- Ägardirektiven förtydligar det kommunala ändamålet i bolagsordningen i enlighet med Ägarpolicyn. Dokumentet bedöms vara aktuellt.
- Styrelsens arbetsordning, VD instruktion bedöms vara aktuella.
 - Vi vill uppmärksamma läsaren på att aktiebolagslagens regler avseende styrelsens arbetsordning och VD-instruktioner förändrats under de senaste åren. Det är inte längre obligatoriskt för icke publika bolag att ha skriftliga VD-instruktioner och ej heller obligatoriskt för styrelsen i ett icke publikt bolag för styrelsen att årligen anta skriftliga instruktioner (ABL 8 kap §§ 46a-46b). Det är dock förenlig med god sed att dessa dokument finns på plats och är antagna av styrelsen i bolag av publik karaktär – vilket ett kommunalt ägt bolag får anses utgöra.

Gustavsbergbadet AB – svar på revisionsfrågan och bedömning av intern kontroll

- Enligt ägardirektivet ska bolaget i förvaltningsberättelsen årligen redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av ändamålet med bolagets verksamhet enligt bolagsordningen och uppfyllandet av ägardirektiven.
- Åtterrapporering av ägardirektiven kopplande till de ekonomiska direktiven sker i årsredovisningens förvaltningsberättelse. Vi bedömer att målet kring soliditet har uppfyllts för 2017. Enligt ägarpolicy ska bolagen bedriva sin verksamhet ekonomiskt självbärande och sträva efter goda ekonomiska resultat utan kommunala bidrag. Bolagets resultat uppgår till -549 tkr, trots ett koncernbidrag från KIVAB om 6 922 tkr. Därav bedöms resultatmålet inte uppfyllt. Bolaget gör även en redogörelse, i förvaltningsberättelsen, för hur arbetet med effektivitet och konkurrensneutralitet i verksamheten fortlöpt under året i enlighet med gällande ägardirektiv.

Svar på revisionsfrågan:

- I vår översiktliga granskning finns det inga indikationer på att bolaget inte, i allt väsentligt, skulle bedriva en verksamhet i enlighet med bolagsordning, ägardirektiv och andra styrande dokument som Kommunfullmäktige beslutat om.

Bedömning av intern kontroll:

- Den auktoriserade revisorns bedömning av bolagets interna kontroll är att den är tillräcklig – inga anmärkningar kommer riktas i revisionsberättelsen.

Gustavsbergs Porslinsmuseum AB – styrande och stödjande dokument

Vi har tagit del av följande styrande och stödjande dokument:

- Bolagsordningen (bolagstämma 2014-06-17)
- Ägardirektiv – finns ej eftersom bolaget är vilande. Verksamheten övergick till kommunal förvaltning 2015.
- Styrelsens arbetsordning – finns ej eftersom bolaget är vilande. Verksamheten övergick till kommunal förvaltning 2015.
- VD-instruktion – ej aktuellt då bolaget endast består av styrelse.

Gustavsbergs Porslinsmuseum AB – styrande och stödjande dokument – bedömning

Efter genomgång av bolagets styrande och stödjande dokument gör vi följande bedömning:

- Bolagsordningen bedöms uppfylla gällande lagkrav. Bolaget är ”vilande” bedriver ingen verksamhet.
- Ägardirektiven saknas – bolaget är ”vilande” bedriver ingen verksamhet.
- Styrelsens arbetsordning har efterfrågats men ej erhållits – bolaget är ”vilande” bedriver ingen verksamhet.
- Vi vill uppmärksamma läsaren på att aktiebolagslagens regler avseende styrelsens arbetsordning och VD-instruktioner förändrats under de senaste åren. Det är inte längre obligatoriskt för icke publika bolag att ha skriftliga VD-instruktioner och ej heller obligatoriskt för styrelsen i ett icke publikt bolag för styrelsen att årligen anta skriftliga instruktioner (ABL 8 kap §§ 46a-46b). Det är dock förenlig med god sed att dessa dokument finns på plats och är antagna av styrelsen i bolag av publik karaktär – vilket ett kommunalt ägt bolag får anses utgöra.

Gustavsbergs Porslinsmuseum AB – svar på revisionsfrågan och bedömning av intern kontroll

- Bolaget har sedan 2015-01-01, genom en inkråmsaffär med Värmdö kommun, inte bedrivit någon verksamhet.

Svar på revisionsfrågan:

- I vår översiktliga granskning finns det inga indikationer på att bolaget inte, i allt väsentligt, skulle bedriva en verksamhet i enlighet med bolagsordning och andra styrande dokument som Kommunfullmäktige beslutat om. Bolaget är vilande.

Bedömning av intern kontroll:

- Den auktoriserade revisorns bedömning av bolagets interna kontroll är att den är tillräcklig – inga anmärkningar kommer riktas i revisionsberättelsen.

2018-04-16

Peter Alm

Auktoriserad revisor

Certifierad kommunal revisor

Richard Vahul

Auktoriserad revisor

Certifierad kommunal revisor